

Enheten för försörjningsberedskap

Till kommuner

Ny föreskrift om omsorg för barn med vårdnadshavare i samhällsviktig verksamhet

För att hindra smittspridning av virussjukdomen covid-19 kan regeringen eller huvudman fatta beslut om att stänga skola, förskola, fritidshem eller annan pedagogisk verksamhet. Om sådana beslut fattas behöver vårdnadshavare som deltar i samhällsviktig verksamhet, under vissa förutsättningar, erbjudas omsorg för barn så att samhällets funktionalitet kan upprätthållas. Kommunen har vid en stängning även ett ansvar för omsorg för barn och elever som av fysiska, psykiska eller andra skäl är i behov av omsorg. Den här informationen avser endast vårdnadshavare i samhällsviktig verksamhet.

MSB har tagit fram föreskrift och allmänna råd om omsorg för barn med vårdnadshavare i samhällsviktig verksamhet (MSBFS 2020:03 och 2020:04) som förtydligar vilka vårdnadshavares barn som ska erbjudas omsorg. Det gäller vårdnadshavare vars arbetsinsats bedöms nödvändig för att upprätthålla de samhällsviktiga verksamheter som beskrivs i föreskriften. Föreskriften och de allmänna råden ska tillämpas på ett ansvars- och tillitsfullt sätt och med hänsynstagande till samhällets behov av arbetskraft, den enskilda vårdnadshavarens betydelse för att upprätthålla samhällsviktig verksamhet och behovet av att begränsa smittspridning.

Vad behöver kommunen göra?

Om regeringen beslutar om stängning ska barnets hemkommun informera vårdnadshavare om att omsorg finns enligt förordningen (2020:115) om utbildning i vissa skolformer i skolväsendet vid spridning av viss smitta. Sådan omsorg ska så långt som möjligt motsvara den verksamhet som barnet eller eleven normalt skulle delta i. Hemkommunen ska då ta emot vårdnadshavarens anmälan om behov av omsorg och bedöma om vårdnadshavaren kan erbjudas plats. Hemkommunen har möjlighet att överlämna uppgifter för omsorgen till annan huvudman.

Om kommunen i egenskap av huvudman fattar beslut om stängning av egen verksamhet är det kommunen som ska ansvara för att omsorg ändå ges. Kommunen ska informera vårdnadshavare om att omsorg finns enligt förordningen (2020:115) om utbildning i vissa skolformer i skolväsendet vid spridning av viss smitta. Sådan omsorg ska så långt som möjligt motsvara den verksamhet som barnet eller eleven normalt skulle delta i. Kommunen ska ta emot vårdnadshavarens anmälan om behov av omsorg och bedömer om

vårdnadshavaren kan erbjuda plats. Kommunen har möjlighet att överlämna uppgifter för omsorgen till annan huvudman.

Ifall osäkerhet råder om vårdnadshavaren ska erbjudas plats enligt förordningen kan behovet av omsorg styrkas med ett intyg från verksamhetsutövare, i regel vårdnadshavarens arbetsgivare eller uppdragsgivare. Utgångspunkten ska dock vara att kommunen har tillit till verksamhetsutövarens uttryckta behov. Intyg bör endast begäras av kommunen om det är nödvändigt. Det finns inget krav på hur intygandet ska ske. Det kan göras muntligen, skriftligen eller genom att ett skriftligt intyg visas upp för kommunen. Huvudmannen ska inte upprätta listor på var vårdnadshavare i samhällsviktig verksamhet arbetar, samt vilken funktion de har i verksamheten. Detta kan vara känslig och skyddsvärd information.

Vad gör andra?

Det är verksamhetsutövare (till exempel arbetsgivaren eller uppdragsgivaren) som ska bedöma om den bedriver sådan samhällsviktig verksamhet som omfattas av föreskriften MSBFS 2020:3. Verksamhetsutövaren ska även bedöma vilken del av verksamheten som är prioriterad och vilken personal som behövs för att klara den prioriterade verksamheten. Verksamhetsutövaren ska meddela vårdnadshavaren att denne behövs vid en stängning av skola, förskola, fritidshem eller annan pedagogisk verksamhet.

Läs mer på MSB:s webbplats

På MSB:s webbplats finns stöd till kommuner i form av en beskrivning av hur processen går till, vilka som ska göra vad och svar på olika frågor.

www.msb.se/samhallsviktigverksamhet/foreskrift-om-omsorg

Vänliga hälsningar

Annika Elmgart

Enhetschef
Enheten för försörjningsberedskap
Avdelningen för krisberedskap och civilt försvar